

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ
ТУРИСТИЧНОГО ПРОЕКТУ**

Білецька А. В., магістр 2 курсу факультету Менеджменту

Старостіна А. Ю., канд. техн. наук, доц. каф. Управління проектами в міському господарстві і будівництві

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Діяльність з організації турів передбачає партнерство туроператора з усіма суб'єктами туристичної діяльності: державою, авіаперевізником, засобами розміщення, екскурсійними бюро, дозвільними організаціями. У світовій практиці представлена значна кількість прикладів і форм співпраці всіх зацікавлених сторін [1] у розвитку туристичної галузі. Визначені форми співпраці різні за складністю, призначенням, ступенем залученості зацікавлених сторін, тощо .

Головною відмінністю управління стейкхолдерами туристичного проекту є те, що даних стейкхолдерів можна умовно розподілити на дві групи. До першої групи зацікавлених сторін відносяться ті стейкхолдери, які умовно відомі, тобто такі як держава, перевізники, готельно-ресторанний комплекс, та інші. Робота з даними стейкхолдерами може проводитися на постійній основі із застосуванням методів співпраці з тривалим часом реалізації. Друга група включає споживачів туристичної послуги, які змінюються для кожного туристичного проекту. Тому співпрацю з ними слід базувати на методах короткострокової дії.

Зважаючи на специфічність туристичних проектів, основними завданнями аналізу стейкхолдерів є:

- визначити групи людей та організації, що впливають на проект;
- зрозуміти точку зору цих груп;
- допомогти кожній групі зрозуміти погляди на ситуацію інших груп зацікавлених сторін;
- визначити спільне бачення результатів проекту, що відповідатимуть якомога більшій кількості побажань стейкхолдерів;
- розробити стратегії для отримання підтримки діяльності та усунення перешкод на шляху успішної реалізації проекту [2].

До найбільш розповсюджених методів комунікацій зі стейкхолдерами у туристичній сфері відносять:

- індивідуальні інтерв'ю;
- групові інтерв'ю;

- фокус групи;
- робочі зустрічі та семінари;
- збори стейкхолдерів;
- анкетування;
- Web-конференції.

У партнерських відносинах на ринку туризму немає незначних суб'єктів. Неможливо грамотно і безперебійно налагодити роботу без тісної співпраці з усіма зацікавленими особами туристичного проекту. Тому питання ефективного управління стейкхолдерами даних проектів є актуальним та потребує наукового розгляду та доопрацювання.

Література:

1. Керівництво до Зводу знань з управління проектами (Керівництво PMBOK®). : Пяте видання. Newtown square, PA, USA.: Project Management Institute, Inc, 2013. 614 p. ISBN 978-1-62825-008-4
2. Миронов Ю.Б. Концептуальні підходи до управління проектами в сфері туризму / Ю.Б. Миронов // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. "Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті". (12-13 жовтня 2017 р.). Одеса: ОДАБА, 2017. С.47-51.

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ДЕСТИНАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ МІСТА ЧЕРНІГІВ)

Божко С. Б., студент 6 курсу факультету готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Яковчук О. В., канд. геогр. наук, доц. каф. туристичного та готельного бізнесу

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Сучасні тенденції сталого розвитку туризму характеризуються зростанням туристичних потоків та інтенсифікацією використання ресурсного потенціалу туристичних дестинацій. Актуальним постає питання дослідження нових або латентних туристичних ресурсів, актуальність яких може бути перспективною.

В Україні вже функціонують туристичні дестинації національного і міжнародного рівня, такі як Львів, Одеса, Київ, Кам'янець-Подільський, Буковель, Трускавець та інші. Тоді як інші дестинації лише формують свій потенціал відповідно до міжнародних стандартів. Однією з таких перспективних туристичних дестинацій є місто Чернігів.

Для диверсифікації туристичних можливостей Чернігова необхідно більш глибоко провести дослідження наявного ресурсного потенціалу, ідентифікувати не залучені до туристичного процесу ресурси.

У даному контексті варто зазначити, що *туристичні ресурси* – це усі об'єкти, явища і процеси природного і антропогенного походження, які здатні